

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoCsp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201052
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1220201052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, proti žalovanému: C. L., T. X, N., I. A. XX,XX X. L. T., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25.02.2021, č.k. 10Csp/17/2020-56, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **n e p r i z n á v** a proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 25.02.2020, č.k. 10Csp/17/2020-56, zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 28.02.2020 domáhal voči žalovanému zaplata sumy 93,81 eura s príslušenstvom titulom nezaplata poistného za dobu do zániku poistenia. Dôvodil, že so žalovaným uzatvoril dňa 14.07.2017 poistnú zmluvu na dobu neurčitú, pričom sa s ním dohodol na spôsobe platenia ročného poistného štvrtročne, avšak žalovaný porušil túto svoju zmluvne dohodnutú povinnosť, a preto sa žalobca s poukazom na § 9 ods. 1 a ods. 2, § 9 ods. 4 a § 11 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) domáhal zaplata žalovanej istiny do 14.05.2018. Vzhľadom na to, že sa žalovaný dostal do omeškania s platením poistného, uplatnil si žalobca zároveň aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti poistného, t.j. odo dňa 15.05.2018.

3. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní doplnil žalobu o riadne skutkové zdôvodnenie žalovaného návrhu, vrátane výšky žalovanej pohľadávky, pričom zistiť, že obsahom spisového materiálu bola len poisťka a list žalobcu o zániku poistného, súčasne ho požiadal aj o doloženie poistnej zmluvy a výpisu z účtu poistenca; právny zástupca žalobcu, ktorý predmetnú výzvu konajúceho súdu prevzal dňa 12.10.2020, na ňu nereagoval.

4. Súd prvej inštancie rozhodol o veci v súlade s § 177 ods. 1 písm. a) v spojení s § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) bez nariadenia pojednávania, keď vo veci verejne vyhlásil rozsudok.

5. Po oboznámení sa so spisovým materiálom súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť, pretože žalobca si nesplnil elementárnu zákonnú povinnosť riadne skutkovo zdôvodniť žalobný návrh, a teda úplne a pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, zdôvodniť výšku žalovanej pohľadávky a pripojiť rozhodujúce dôkazy, medzi inými i poisťnú zmluvu. Konajúcemu súdu neboli známe podstatné náležitosti poisťnej zmluvy, najmä suma ročného poistného, výška splátok, ich splatnosť, konkretizácia dôvodu zániku poistenia, ako ani výpočet poistného do zániku poistenia. Zároveň mu nebolo zrejmé, kedy sa žalovaný dostal do omeškania, s ktorou splátok poistného, keď v tomto smere žalobca nereagoval na jeho výzvu, prostredníctvom ktorej žiadal o zjednanie nápravy. Konajúci súd bol toho názoru, že jeho povinnosťou (ako súdu) nebolo zisťovať rozhodujúce skutočnosti z listín priložených k žalobe a pátrať po informáciách, ktoré žalobný nárok podporujú, resp. ho nepotvrdzujú. Podľa neho absencia riadneho skutkového zdôvodnenia žaloby mala vplyv i na zmarenie uplatnenia prostriedkov procesnej obrany zo strany žalovaného a v konečnom dôsledku znamenala stratu sporu pre neunesenie dôkazného bremena.

6. Vychádzajúc z uvedeného, súd prvej inštancie za súčasnej aplikácie § 157 ods. 1, § 177 ods. 1 písm. a), § 132 ods. 1 až ods. 3, § 215 ods. 1, § 217 ods. 1 C.s.p. a § 788 ods. 1, § 801 ods. 2, § 803 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z., žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

7. Súd prvej inštancie osobitne poznamenal, že mu je známe, že žalobca podával na súdy desiatky žalôb, v ktorých si neplnil svoju povinnosť ich riadne zdôvodniť, keďže používal len jednoduchú formulárovú žalobu a menil v nej tri konkrétne údaje, a preto ho súdy vyzývali na splnenie jeho zákonnej povinnosti; týmito výzvami pritom vznikali nielen prietahy v konaní, ale i nehospodárne úkony.

8. O trovách konania rozhodol konajúci súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal úspech vo veci, nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

9. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Dôvodil, že súčasne so žalobou predložil i poisťku č. XXXXXXXXXXXX, výzvu na zaplatenie pohľadávky a oznámenie o zániku poisťnej zmluvy. Vzhľadom na to, že poisťka je legálnym dokumentom so zákonnou definíciou a významom identifikovaným právnym poriadkom podľa § 791 Občianskeho zákonníka, nesúhlasil so záverom konajúceho súdu, že o záväzkovom vzťahu so žalovaným nepredložil rozhodujúci dôkaz. Zdôraznil, že zánik poistenia nastal z dôvodu neplatenia poistného zo strany žalovaného, a preto mohol preukázať len dátum, ku ktorému eviduje zánik poistenia, a nie i to, že mu žalovaný poistné nezaplatil; v zmysle tzv. negatívnej dôkaznej teórie totiž od neho nemožno žiadať preukázanie neexistencie určitej právnej skutočnosti.

10. Podľa mienky žalobcu súd prvej inštancie posúdil žalobný návrh a dôkazy ako nepreukázané v rozpore s článkom 15 C.s.p., i napriek absolútnej nečinnosti žalovaného, ktorý na žalobu nereagoval a skutkové tvrdenia v nej uvedené nepoprel. Súd prvej inštancie pritom žalovanému doručil žalobu spolu s prílohami a výzvou, aby sa k nej vyjadril, na ktorú výzvu žalovaný nereagoval, a teda nespochybnil existenciu poisťnej zmluvy, ani tvrdenia uvedené v žalobe o existencii nároku a výške nedoplatku na poistnom. Súd prvej inštancie mal potom vyhodnotiť skutkové tvrdenia uvedené v žalobe ako nesporné.

11. Žalobca v ďalšom dal do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/180/2018, ktorým tento na základe ním podaného odvolania zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie plne sa stotožniac s jeho argumentáciou o porušení práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia pritom žalobca podčiarkol, že pokiaľ sa žalovaná k žalobe, ktorá jej bola doručená spolu s prílohami, nevyjadrila a skutkové tvrdenia v nej obsiahnuté nepoprela, prichádzala do úvahy aplikácia právnej domnienky uvedenej v § 151 ods. 1 C.s.p. Na uvedenom základe žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383

C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.03.2022 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

14. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že pri viazanosti uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), sa v rámci odvolacieho prieskumu zaoberal iba tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré žalobca výslovne uviedol v odvolaní; pri viazanosti dôvodmi odvolania pritom neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo. Z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie, nachádzajúca svoj základ v tom, že strana sporu je zodpovedná za to, že bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj v odvolacom konaní. Je notóriou, že k zodpovednému uplatňovaniu vlastných procesných práv patrí tiež požiadavka, aby strana sporu mala jasno v dôvodoch svojej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie a tieto následne v odvolaní dostatočne jasne špecifikovala; o to viac, pokiaľ je kvalifikovane zastúpená právnym zástupcom.

15. Žalobca v odvolaní nesúhlasil so záverom konajúceho súdu, podľa ktorého nepredložil k tvrdeniu o existencii záväzkového vzťahu rozhodujúci dôkaz, majúci za to, že spolu so žalobou predložil nielen výzvu na zaplatenie pohľadávky, oznámenie o zániku poisťnej zmluvy, ale i poisťku, ktorá v zmysle § 791 Občianskeho zákonníka potvrdzuje uzavretie poisťnej zmluvy. Pokiaľ išlo o dôkaz o zániku poistenia z dôvodu neplatenia poisťného zo strany žalovaného, žalobca namietal, že taký dôkaz nemohol poskytnúť v zmysle tzv. negatívnej dôkaznej teórie. Súd prvej inštancie mal podľa neho vychádzať z jeho skutkových tvrdení uvedených v žalobe, a tieto, keďže neboli žalovaným spochybnené, mal považovať za nesporné v zmysle § 151 C.s.p. Odvolací súd nemohol tejto odvolacej argumentácii žalobcu priznať úspech.

16. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že konajúci súd žalobcovi v prvom rade vytkol, že si nespĺnil svoju povinnosť bližšie skutkovo opísať rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých si uplatňoval žalovaný nárok, akými bolo uvedenie sumy ročného poisťného, výšky splátok a dátumu ich splatnosti, vrátane dôvodu zániku poistenia, pričom mu vytkol i to, že nezdôvodnil ako dospel k sume žalovanej pohľadávky; až následne konajúci súd konštatoval, že žalobca nepreukázal skutkové tvrdenia ani poisťnou zmluvou. Žalobca, zameriavajúc sa v odvolaní primárne na procesný postup pri dokazovaní, bol toho názoru, že na rozdiel od žalovaného, uniesol dôkazné bremeno a zároveň si splnil i povinnosť tvrdenia a bol to práve žalovaný, ktorý svoju povinnosť jeho skutkové tvrdenia poprieť, zanedbal. Z obsahu žaloby pritom vyplýva, že žalobca v nej uviedol skutkové tvrdenie len ohľadne uzatvorenia poisťnej zmluvy so žalovaným dňa 14.07.2017, na dobu neurčitú, ako i skutkové tvrdenie, podľa ktorého sa mali dohodnúť na platení ročného poisťného v štvrtročnom intervale. Žalobca však v žalobe neozrejmil výšku ročného poisťného, neuviedol termíny splatnosti jednotlivých splátok poisťného, ani na nich sa viažuce tzv. lehotné poisťné (t.j. výšku splátok poisťného), pričom opomenul ozrejmiť i spôsob výpočtu ním požadovaného dlžného poisťného; žalobca pritom nešpecifikoval tieto ďalšie skutkové tvrdenia podstatné pre rozhodnutie o veci ani po výzve konajúceho súdu zo dňa 30.09.2020; v nej konajúci súd dal žalobcovi súčasne do pozornosti ustanovenie § 132 ods. 2 C.s.p., ktoré výslovne stanovuje, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. I keď z poisťky, ako dôkazu o uzatvorení poisťnej zmluvy, možno zistiť podstatné skutočnosti týkajúce sa výšky ročného poisťného a štvrtročných splátok, vrátane termínu ich splatnosti, tento dôkaz nemôže slúžiť ako náhrada za nespĺnenie elementárnej povinnosti žalobcu špecifikovať podstatné a rozhodujúce skutočnosti, od ktorých vyvodzoval uplatnený nárok; naviac, pokiaľ ho na splnenie tejto povinnosti súd prvej inštancie osobitne vyzval. Na uvedenom možno zotrvať o to viac v situácii, keď podľa tvrdenia žalobcu si mali sporové strany dohodnúť spôsob platenia ročného poisťného v štvrtročných intervaloch, resp. v splátkach, a teda v zmysle ustálenej judikatúry sa mali dohodnúť na posune splatnosti dohodnutého ročného plnenia na deň splatnosti jednotlivých splátok (k tomu i rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Obo 139/2008, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 6Co/475/2012), pričom žalobca v ďalšom v žalobe uviedol, že poistenie sa stalo splatným dňa 14.07.2017, t.j. v deň uzavretia poisťnej zmluvy; treba podotknúť, že okamih splatnosti poisťného, resp. v danom prípade splátky poisťného, je pritom v zmysle § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. určujúci pre ustálenie dátumu zániku poistenia zodpovednosti, ktorý žalobca v žalobe ani neuviedol.

17. Vzhľadom na to, že žalobca na výzvu konajúceho súdu nereagoval a nedoplnil podstatné skutkové tvrdenia týkajúce sa uplatneného nároku na zaplatenie sumy 93,81 eura s prísl., nemožno sa stotožniť s jeho odvolacou argumentáciou, že ním uvádzané skutkové tvrdenia sa stali nespornými len z dôvodu, že sa žalovaný k žalobe nevyjadril a tieto nepoprel. Zanedbanie povinnosti tvrdiť, ani pri pasivite protistrany, ktorá sa tak nie je schopná k „neexistujúcemu“ tvrdeniu vyjadriť, nemôže mať za následok povinnosť priznať „akýkoľvek uplatnený nárok“; preto i aplikácia § 151 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., na ktorej uplatnenie sa žalobca odvolával, bola v okolnostiach prejednávanej veci neopodstatnená. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak samotný žalobca zanedbal svoju povinnosť tvrdenia (k tomu i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 246/2019). V tejto procesnej situácii žalobca nedôvodne poukazoval i na uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/180/2018, ktoré vychádzalo z toho, že súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu nepreukázania jeho nároku, a teda nie z dôvodu nesplnenia jeho povinnosti tvrdiť, t.j. uviesť ďalšie podstatné skutočnosti odôvodňujúce uplatnený nárok.

18. So zreteľom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobca v odvolaní neuviedol také tvrdenia, ktoré by boli svojou relevanciou spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, ich náhradu nepriznal, keďže mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).